

	СИЛАБУС Базова загальновійськова підготовка (теоретичний модуль)	
	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
	Галузь знань	
	Спеціальність	
	Спеціалізація	
	Освітня програма	
	Вид дисципліни	вибіркова
	Рік підготовки, семестр	1 рік, 1 семестр
	загальна кількість годин/кредитів	90 годин / 3 кредити
	Мова викладання	українська
1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		
ІІБ викладача	Борисенко Костянтин В'ячеславович	
Кафедра	Фізики і хімії	
Посада	Доцент кафедри	
Науковий ступінь	Кандидат технічних наук, 20.02.14 – озброєння і військова техніка	
Вчене звання	доцент	
Наукові профілі	Kostyantyn Borisenko - Академия Google https://orcid.org/0000-0002-8172-0215	
Адреса кафедри, № кабінету (викладацької)	вул. Алчевських, 29, к.309, м. Харків, Україна, 6116	
Контактна інформація викладача:	Тел. +38 066 357 71-57, k.borysenko@hnpu.edu.ua	
2. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		
Політика навчальної дисципліни будується у відповідності до «<u>Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)</u>» і закріплена Програмою навчальної дисципліни. Кожен викладач висуває здобувачам вищої освіти систему вимог, правил поведінки студентів на заняттях, взаємин із викладачем, іншими студентами. Вона включає такі базові вимоги: - не пропускати лекції та практичні заняття, про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь; - регулярно переглядати лекційний і практичний матеріал; - здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначені терміни; - системність і регулярність роботи здобувача вищої освіти з навчальною і науковою літературою; - обов'язковою є присутність здобувача на модульному та підсумковому контролях. Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття бажаного ступеня. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж <u>60</u> за всіма курсами протягом кожного семестру. Якщо накопичувальний бал нижче <u>60</u> балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований.		
Пререквізити навчальної дисципліни	Курс Захисту України та фізичної культури у закладах середньої освіти; анатомії людини фізіології, гігієни, психології, валеології, основ правових знань, історії України у закладах вищої освіти.	
3. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ		
Призначення навчальної дисципліни	набуття теоретичних знань та практичних умінь щодо ефективного вирішення складних завдань з фізики та астрономії, підготовка фахівця відповідно до галузевого стандарту вищої освіти.	
Мета вивчення навчальної дисципліни	є здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.	

Завдання вивчення навчальної дисципліни	1. виховання правової культури, поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки – Герба, Прапора, Гімну України та історичних святинь; 2. формування почуття патріотизму, любові до свого народу, його історії, культури, мови та історичних цінностей; 3. розуміння престижу військової служби, військова професійна орієнтація молоді; формування поважного ставлення до військових як до захисників вітчизни, героїв; 4. формування і розвиток мотивації, спрямованої на підготовку до захисту Української держави і служби у Збройних силах України та інших військових формуваннях; 5. виховання громадянських почуттів і свідомості, соціальної активності і відповідальності; 6. оволодіння знаннями курсу теоретичної підготовки: національно-патріотичної, психологічної, розвідувальної, зв'язку та комунікації, з РХБЗ (ХБРЯ-захисту), військової топографії, інженерної (мінної безпеки), Статутів Збройних Сил України, домедичної допомоги, тактичної, вогневої, виживання, міжнародного гуманітарного права; 7. на самостійній підготовці розширення набутих знань з пройденого матеріалу, теоретичних, вивчення обов'язків, удосконалення практичних навичок із пройденого матеріалу.
4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ	
Сформовані компетентності	СК 1. Здатність усвідомлювати українську національну ідентичність та її ознаки: мову, культуру, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси, визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації. СК 2. Здатність розуміти способи та методи психічної саморегуляції. СК 3. Здатність розуміти розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території) на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БпЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки, основні засоби ураження, які застосовує противник у війні проти України. СК 4. Здатність застосовувати основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів РЕБ. СК 5. Здатність усвідомлювати ознаки ядерного вибуху, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин; засоби індивідуального захисту, дії на зараженій місцевості. СК 6. Здатність розуміти орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів. СК 7. Здатність розуміти інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА; протитанкові та протипіхотні міни, їх характеристика, будова, їх установлення та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами; СК 8. Здатність усвідомлювати вимоги статутів Збройних Сил України, загальні обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців.

	СК 9. Здатність застосовувати алгоритм домедичної допомоги на етапі “допомога під вогнем/під загрозою” (Care under fire/Threat, CUF), способи та методи евакуації; принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC). СК 10. Здатність застосовувати основи загальновійськового бою, призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України, організаційно-штатну структуру та озброєння механізованого відділення; призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА, основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їх виявлення, порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; порядок знищення броньованих об’єктів противника на передньому краю оборони, порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритму дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника; порядок дій у наступальному бою; СК 11. Здатність застосовувати призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання, а також порядок обслуговування після стрільби, призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї, нормальні (табличні) умови стрільби; особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям; призначення, будова та принцип дії ручних гранат, порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для кожного виду зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки, основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань підрозділу; порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження, заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю та гранатами. СК 12. Здатність усвідомлювати порядок організації переміщення пересування на території, яка контролюється противником, основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах. СК 13. Здатність усвідомлювати основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права (МГП), відповідальність військовослужбовців за порушення норм МГП.
Програмні результати навчання	РН 1. Надавати першу психологічну допомогу та самопомогу. аналізувати інформацію отриману в ході спостереження. РН 2. Використовувати основні способи зв’язку, тактичні сигнальні жести, усувати типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу. РН 3. Користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом, одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект, діяти за сигналом “Хімічна тривога”. РН 4. Орієнтуватися на незнайомій місцевості за картою та без карти, здійснювати планування та рухатися за визначеним маршрутом;

РН 5. Вибирати місця для обладнання одиночного окопу для стрільби, маскувати, парного окопу.

РН 6. Особисто виконувати вимоги статутів Збройних Сил України, застосовувати вимоги статутів Збройних Сил України в повсякденній діяльності підрозділу.

РН 7. Здійснювати евакуацію одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника, здійснювати евакуацію двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию; надавати першу допомогу при пораненнях, кровотечах, отруєннях та інших бойових ураженнях з використанням АМЗІ та табельних засобів, готувати та здійснювати медичну евакуацію, здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у тактичних умовах, перевіряти прохідність дихальних шляхів.

РН 8. Виконувати обов'язки солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; знищення броньованих об'єктів противника на передньому краю оборони, виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну); у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника, або вогневої (маневреної) групи, виконувати завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою; завдання вогневої (маневреної) групи, займати вихідне положення для наступу й підготовка до атаки, виконувати порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА, виконувати порядок дій у випадку виходу у фланг противника та штурму траншеї, а також при застосуванні наступальних (оборонних) гранат під час наступу.

РН 9. Застосовувати зброю, проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях, виконувати: підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з положення “лежачи” на відстані 25 м”, підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з різних положень” на відстані 25 м”, підготовчу вправу “Навчання кучності стрільби з різних положень” на відстані 100 м”, початкову вправу “Метання ручної оборонної гранати з місця в пішому порядку”, початкову вправу “Метання наступальної ручної гранати на ходу в пішому порядку, початкову вправу “Швидкісне метання ручної оборонної гранати з місця із укриття”, початкову вправу “Метання ручної наступальної гранати з місця в пішому порядку в лісистій місцевості”, початкову вправу “Метання ручної гранати в будівлі (у будівлю)”, початкову вправу з метання ручної кумулятивної гранати з місця.

РН 10. Організовувати та облаштовувати місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником, протидіяти впливу природних умов на організм людини.

РН 11. Поводитися з військовополоненими.

5. СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОБУТИХ НАВИЧОК

Професійна, побутова, наукова

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- ✓ Словесні методи (лекція).
- ✓ Практичні методи (лабораторні та практичні заняття).

- ✓ Наочні методи (метод ілюстрацій і метод демонстрацій, спостережень).
- ✓ Робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату).
- ✓ Відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, з застосуванням ресурсів віртуальних лабораторій).
- ✓ Самостійна робота (розв'язання задач, виконання завдань).
- ✓ індивідуальна науково-дослідна робота (завдання) здобувачів вищої освіти.
- ✓ Інтерактивні.

7. ЗМІСТ ТА ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми/розділу дисципліни	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота
<u>1 семестр</u>				
Модуль 1. Національно-патріотична підготовка	1			1
Тема 1.1. <i>Ми – українці: важливість захисту національної ідентичності та свободи.</i>	1			1
Модуль 2. Психологічна підготовка	2	2		2
Тема 2.1 <i>Способи та методи психічної саморегуляції. Перша психологічна допомога та самопомога. Вплив бою на психіку</i>	2			1
Тема 2.2 <i>Перша психологічна допомога та самопомога. Вплив бою на психіку</i>		2		1
Модуль 3. Розвідувальна підготовка	2			
Тема 3.1. <i>Розвідувальні ознаки розташування противника ділянка місцевості та тактики ведення ним бойових дій</i>	2			
Модуль 4. Зв'язок та комунікація	1	1		
Тема 4.1. <i>Військова комунікація</i>	1			
Тема 4.2. <i>Основи зв'язку.</i>		1		
Модуль 5. Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту)	3	1		2
Тема 5.1. <i>Уражаючі фактори зброї масового ураження</i>	2			1
Тема 5.2. <i>Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості</i>	1	1		1
Модуль 6. Військова топографія	1	1		2
Тема 6.1. <i>Топографічні карти. Орієнтування на місцевості</i>	1	1		2
Модуль 7. Інженерна підготовка (мінна безпека)	4			2
Тема 7.1. <i>Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА.</i>	1			1
Тема 7.2. <i>Протитанкові та протипіхотні міни. Інженерні загородження, їх улаштування та подолання</i>	2			1
Тема 7.3. <i>Мінна безпека.</i>	1			

Модуль 8. Статути Збройних Сил України	1			5
Тема 8.1. <i>Обов'язки та права військовослужбовців.</i>				2
Тема 8.2. <i>Взаємовідносини між військовослужбовцями.</i>	1			1
Тема 8.3. <i>Військова дисципліна, заохочення та дисциплінарні стягнення.</i>				2
Модуль 9. Домедична допомога	6	1		1
Тема 9.1. <i>Планування та організація домедичної допомоги на етапі “допомога під вогнем” (Care Under Fire).</i>	3	1		
Тема 9.2. <i>Тактична польова допомога TFC (Tactical Field Care).</i>	3			1
Модуль 10. Тактична підготовка	8			6
Тема 10.1. <i>Організація та структура підрозділів родів військ Сухопутних військ Збройних Сил України</i>	4			2
Тема 10.2. <i>Дії солдата в оборонному бою.</i>	2			2
Тема 10.3. <i>Порядок дії солдата при наступі.</i>	2			2
Модуль 11. Вогнева підготовка	5	18		7
Тема 11.1. <i>Стрілецька зброя</i>	3	1		2
Тема 11.2. <i>Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї</i>	1	13		2
Тема 11.3. <i>Ручні гранати</i>	1	4		3
Модуль 12. Виживання	1			1
Тема 12.1. <i>Забезпечення життєдіяльності.</i>	1			1
Модуль 13. Міжнародне гуманітарне право	1			1
Тема 13.1. <i>Міжнародне гуманітарне право та його норми із захисту жертв війни</i>	1			1
ВСЬОГО :	36	24		30

8. КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методика оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації.

Шкала оцінювання здобувачів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	74 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 73 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності

E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
ФОРМА КОНТРОЛЮ		Диференційований залік

Розподіл рейтингових балів за видами контролю

Назва виду діяльності та контролю	Макс. кіл-ть балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	18	1	0,5	1	1	1	1	1	0,5	2	1,5	1	0,5
Робота на практичному занятті	32			1	2			1	2	1	2	1	2
Тестування	5												
Виконання завдань для самостійної роботи	30	1	1	2	2					2	2	1	2
Виконання модульного контролю	15												
Макс. кіл-ть балів													

Продовження таблиці

Назва виду діяльності та контролю	Макс. кіл-ть балів за одиницю	Модуль 7		Модуль 8		Модуль 9		Модуль 10		Модуль 11		Модуль 12		Модуль 13	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій		3	2	1	0,5	2	3	3	4	3	2,5	1	0,5	1	0,5
Робота на практичному занятті						1	2			3	22				
Тестування				1	1			1	2	1	2				
Виконання завдань для самостійної роботи		2	2	3	5	1	1	3	6	3	7	1	1	1	1
Виконання модульного контролю														1	15
Макс. кіл-ть балів	100														

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

- Бойовий статут механізованих і танкових військ сухопутних військ Збройних сил України. Ч. III. Взвод, відділення, екіпаж. Київ, 2016. 144 с
- Бойовий статут Сухопутних військ Збройних сил України. Ч. II. (Батальйон, рота) : бойова публ. командирам військ. частин / Командування Сухопут. військ ЗСУ. Київ, 2016. 368 с.

3. Витримка та виживання на полі бою : підручник / Н. Б. Вербин та ін. ; Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняхівського. Київ, 2019. 188 с.
4. Вогнева підготовка : навч. посіб. / О. І. Бірюков та ін. ; Київ. ін-т Нац. гвардії України. Київ, 2023. Ч. I. 351 с.
5. Грушко М. В., Музика В. В., Федорова Т. С., Владишевська В. В. Міжнародне гуманітарне право : навч.-метод. посіб. / за ред. О. В. Бігняка. Одеса : Гельветика, 2022. 136 с.
6. Довідник з військової топографії / Ред.-видавн. центр ЗСУ ; Військ. ін-т Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Київ, 2016. 117 с.
7. Домедична допомога на місці події : практ. посіб. / П. Б. Волянський та ін. ; за заг. ред. П. Б. Волянського та С. О. Гур'єва. Херсон : Гельветика, 2020. 224 с.
8. Домедична допомога на місці події : практ. посіб. / П. Б. Волянський та ін. ; за заг. ред. П. Б. Волянського та С. О. Гур'єва. Херсон : Гельветика, 2020. 224 с.
9. Інженерна підготовка в Збройних Силах України. Київ: Центр учб. літ., 2022. 45 с
10. Інженерна підготовка : навч. посіб. / В.В. Пугач та ін. ; Військ.-юрид. ін-т Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2021. Кн. I. 108 с
11. Левченко О. В., Вінник В. В., Устименко О. В. Розвідка та іноземні армії. : навч. посіб. / Житомир. Військ. ін-т ім. С. П. Корольова. Житомир, 2019. Ч. 2. Інформаційна робота. 124 с. : іл.
12. Національно-патріотична підготовка : довідк. матеріал керівникам занять для підгот. до проведення занять з нац.-патріот. підгот. (ДМ до СТІ 000Г.01Л) : наказ № 8 від 10.01.2019 р. / Центр опер. стандартів і методики підгот. ЗСУ. 32 с.
13. Організація військового зв'язку : навч. посіб. / В. Г. Шолудькота ін. ; Військ. ін-т телекомунікацій та інформатизації. Київ, 2017. 280 с.
14. Павлик Н. В. Психологічний супровід військовослужбовців, спрямований на психологічну реабілітацію постстресових психічних розладів : метод. посіб / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Київ, 2019. 92 с.
- 15.
16. Петренко В. М., Кривошеєв А. М., Ляпа М. М., Семененко В. В. Стрілецька зброя та вогнева підготовка : підруч. / Сум. держ. ун-т. Суми, 2020. 371 с.
17. Підготовка з радіаційного, хімічного, біологічного захисту. Київ: Центр учб. літ., 2022. 64 с.
18. Програма «колективної підготовки для частин військової розвідки та підрозділів розвідки механізованих, мотопіхотних, гірсько-штурмових, танкових частин (підрозділів)» (до окремого батальйону включно) кваліфікаційний стандарт (QS) : тренувальна військ. навч.-метод. публ. : ТП 7-22(11)56-58.01 / Командування Сухопут. військ ЗСУ. Київ, 2021. 167 с.
19. Романишин А. М., Бойко О. В., Гузенко І. М. Первинна психологічна допомога і реабілітація в бойових умовах : навч.-метод. посіб. / Акад. сухопут. Військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. Львів, 2014. 140 с.
20. Статути Збройних сил України : зб. законів зі змінами та допов. станом на 02 січ. 2025 р. Київ : Алерта, 2025. 438 с.
21. Тактична підготовка солдата, механізованого відділення і взводу : навч.-метод. посіб. / С. В. Мірошніков та ін. Київ : Обрії, 2008. 128 с.
22. Шанюк О. В. Тактика : конспект лекцій / Одес. держ. екологіч. ун-т. Одеса, 2021. 137 с.
23. Яблоновська-Грищенко Є. Д., Грищенко В. М., Кульша Ю. М., Шевчик В. Л. Військове природознавство : метод. посіб.-довід. Канів, 2022. 94 с.

Допоміжна

1. Вішняков В. В., Дробаха Г. А., Каленський А. А., Смірнов Є. Б. Тактика: підручник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка Київ, 2008. 735 с.
2. Домедична допомога в умовах бойових дій : метод. посіб. / В. Д. Юрченко та ін. Київ : Середняк Т. К., 2014. 80 с.
3. Інженерна підготовка : навч. посіб. / Нац. акад. сухопут. військ. Львів, 2016. 550 с.
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання військового обов'язку та проходження військової служби : Закон України від. 17.10.2019 № 205-IX : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/205-20>.
5. Особливості вивчення розділу «Стройова підготовка» предмета «Захист Вітчизни» у закладах загальної середньої освіти : метод. рек. / Сум. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ; упоряд. Н. М. Сукачова, за ред. І. В. Удовиченко. Суми, 2020. 64 с.
6. Підготовка з радіаційного, хімічного, біологічного захисту (курс індивідуальної підготовки) :

довідков. матеріал командирам підрозділів (інструкторам) для підгот. до проведення занять з підгот. з радіацій., хіміч., біологіч. захисту / Центр оператив. стандартів і методики підгот. ЗСУ спільно з Голов. упр. доктрин та підгот Генштабу ЗСУ. 2025. 72 с.

7. Рекомендації Щодо обладнання окремих елементів базового табору підрозділу при розташуванні на відокремленій ділянці місцевості : рек. / Упр. підгот. у ВВНЗ та НЦ Командування підгот. Командування Сухопут. сил України Київ, 2022. 32 с.

8. Статут внутрішньої служби Збройних Сил України затверджений Законом України від 24 берез. 1999 р. № 548-XIV (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14>.

9. Стройовий Статут Збройних Сил України, затверджений Законом України від 24.03.1999 № 549-XIV (зі змінами).

10. Стройова підготовка : метод. посіб. / Центр оператив. стандартів і методики підгот. ЗСУ спільно з Голов. упр. доктрин та підгот Генштабу ЗСУ. Київ, 2021. 86 с.

11. Тимчик М. В., Линник А. М., Гуляєв А. М. Військово-патріотичне виховання здобувачів вищої освіти у процесі фізкультурно-масової роботи. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Сер. 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2022. Вип. 6 (151). С. 154–157. URL: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.6\(151\).33](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2022.6(151).33)

Інформаційні ресурси

1. Індивідуальна підготовка військовослужбовця з психологічної підготовки / Мін-во оборони України. URL:

https://www.mil.gov.ua/content/social_adaptation/psychological_preparation/standart_pcuxol_pidgotovku2013.pdf

2. Уміти : освітня платформа для педагогів. URL: <https://umity.in.ua/topic/?id=1093>

3. Яблуня. URL: <https://jablunia.org/zv'yazok-ta-komunikaciya-db51c164ac60432aa7136a6667866390#c9ef41a7021c491fa6d45a80e680fb58>

4. G7 URL: <https://sprotvyg7.com.ua/lesson/zbirka-materialiv-dlya-bzvp>